

שיעור 6 [?] איסור נעילת הסנדל ביום כיפור

נעילת הסנדל

א. הרהורי פתיחה

לקראת לימוד הסוגיה אני ממליץ לתת את הדעת על ההיבטים האנתרופולוגיים של נעילת נעליים:

- תפקודי הנעליים [?] לשם מה נועלים נעליים, סוגי מנעלים, מקומות שונים בהם נועלים מנעלים.
  - תעשיית הנעליים [?] מה תכונות נעל ומאילו חומרי גלם מייצרים אותם
  - משמעות "תליית הנעליים" [?] משמעות חוויית אדם יחף לעומת אדם הנועל מנעלים.
- במהלך לימוד הסוגיות שימו לב האם ההיבטים הנ"ל משתקפים בסוגיות ומה השקפת ההלכה בתחומים אלו, נסו לעמוד על משמעות חליצת נעליים ביום הכיפורים.

ב. היתרי נעילת הסנדל

- משנה יומא פ"ח מ"א [?] "החיה [?] אוסרין".
- תוספתא יומא פ"ד הל' א, ה; רשב"א יבמות קב; 'וכענין זה [?] בסופו' [תוספתא כפשוטה כיפורים ד:ה]
- תוספתא תענית פ"א ה"ו.
- בבלי יומא עח: "החיה לא תנעול את הסנדל [?] סכנת עקרב מותר" [?] רש"י יומא עח" ד"ה אם מחמת עקרב; רמב"ם שביטת עשור ג:ח; שאילתא קסח 'ברם צריך [?] מותר'; [העמק שאלה קסז 'אבל למדנו [?] הצורך' (כבר נלמד); טור או"ח תריד 'כתב בה"ג [?] ממש', ובב"י ד"ה בעל הלכות גדולות.
- עמדו על יסוד ההיתרים השונים של נעילת הסנדל. בדקו את היחס בין היתרי נעילת הסנדל ובין היתרי רחיצה.

ג. איזו נעל נאסרה?

- יומא עח. (שורה אחרונה), "ותו קא מיבעיא ליה" ומר סבר לא גזרינן"
- הסוגיה ביבמות § יבמות קא., המשנה "חלצה במנעל" פסולה"; שם קב.; "אמר רב יהודה אמר רב סנדל התפור" ההוא קרקא מיקרי"; שם קב.; "למימרא דאנפיליא" ש"מ" (עדיף להמשיך עד "והאי לא מגין").
- ירושלמי יומא פ"ח ה"א, "ובנעילת הסנדל" איסתניס הוה" (עמ' 596 שו' 23-33)
- יש בראשונים דיונים ענפים בפרשנות מסקנת הסוגיה ביומא, על יחסה לסוגיה ביבמות הדורשת עור כהגדרת מנעל, ודיון רחב על אנפיליא מחוץ לבית. אני מפנה לסיכומים עיקריים § ר"ן, ב. ברב אלפס ליומא, ד"ה הלכך, וב: ד"ה ומיהו, ואיכא. (להרחבה § רז"ה ורמב"ן על אתר); מאירי ליבמות קב: ד"ה יש דברים; רמב"ם שביתת עשור פ"ג הל' ז-ח.
- סיכום להלכה בשו"ע או"ח סימן תריד ס"ב ובמ"ב ס"ק ה'.
- סיכום רחב בתוספתא כפשוטה ליומא עמ' 807-808.

ד. התינוקות

- תוספתא יומא פ"ד ה"א.
- יומא עח.; "תנו רבנן תינוקות" ומתברי להו".
- תוספתא כפשוטה ליומא מעמ' 808 ואילך.

ה. מסע בשביל אל הלב

תיאור מרגש של חוויית יחפות בספרו של ר' דוד זלר ז"ל, מסע בשביל הלב, עמ' 107-108.